Abstrakt

Cílem bakalářské práce s názvem *KANTOR – HUDEBNÍK. Postavení a role učitelů v 19. století na území Čech* je analýza postavení kantora – hudebníka v české společnosti 19. století a jeho významu pro rozvoj kultury a hudby v regionech i celém státě. První kapitola práce stručně popisuje vývoj vzdělávání učitelů v českých zemích do roku 1900, kde určitá část je věnována tehdejší školské legislativě. Celkový rozvoj školství 19. století a postupné zlepšení postavení učitele je doloženo i finančním ohodnocením učitelů obecných škol. Z toho vyplývá i můj poznatek, kdy hmotné zajištění učitele bylo na úrovni platu mezi kvalifikovaným řemeslníkem a vyšším úředníkem. Určitý obraz postavení učitele se však odrážel i v literatuře dané doby (B. Němcová, K. Světlá, K.V. Rais). Další kapitoly věnují pozornost kantorům-hudebníkům a jejich dílu, na příkladu, kterých je ukázáno jejich postavení v tehdejší společnosti (Jakub Jan Ryba, Jan Nepomuk Josef Filcík či hudebně pedagogická rodina Dusíků). Celá poslední kapitola se zabývá popisem života a díla bratrů Václava a Antonína Liehmannových, kteří byli učiteli a zároveň vynikajícími hudebníky svého kraje, jež ovlivnili svou prací a dílem mnohé generace jejich následovníků, a to jak v oblasti učitelské, tak v té hudební. Oba se navíc zasloužili o rozvoj hudebního talentu Antonína Dvořáka. Učitelé tehdy byli nazýváni kantory (z italského *cantare* = zpívat), což bylo z důvodu jejich přivýdělku v kostele, kde hráli na varhany nebo zpívali. Kantoři-hudebníci se významně zasloužili o rozvoj kultury ve svých obcích a městech a dle mého názoru se jedná o jedince, jež měli snahu udržet a rozvíjet tradici hudebnosti českého národa.